

Paul Celan: [UMSONST] / [NA PRÓŻNO] (tł. Ela Binswanger)

Paul Celan: [NA PRÓŻNO]

NA PRÓŻNO malujesz serca na szybie:

Księżę Ciszy

już rekrutuje żołnierzy tam w dole, na dziedzińcu zamkowym.

Jego sztandar powiewa na drzewie - liść, który sinieje, gdy nadchodzi jesień;
rozdziela łodyżki

żałobności wśród wojska i kwiaty czasu;

z ptakami we włosach idzie zatapiać miecze.

Na próżno malujesz serca na szybie: Bóg jest w zastępach;

owinięty w płaszcz, który kiedyś spadł ci z ramion na schody, nocną porą,

raz, kiedy Zamek stał w ogniu, kiedy mówiłeś jak mówią Ludzie: Kochani ...

On nie wie co to płaszcz i nie podążał za gwiazdą, leci za tym jednym liściem
lecącym przed nim.

"O, łodyżko", zdaje się słyszeć, "o, Kwiecie Czasu".

*

(tł. Ela Binswanger)

*

Paul Celan: [UMSONST]

UMSONST malst du Herzen ans Fenster:

der Herzog der Stille

wirbt unten im Soldaten.

Sein Banner hißt er im Baum - ein Blatt, das ihm blaut, wenn es herbstet;

die Halme der Schwermut verteilt er im Heer und die Blumen der
Zeit;

mit Vögeln im Haar geht er hin zu versenken die
Schwerter.

Umsonst malst du Herzen ans Fenster: ein Gott ist unter den Scharen,

gehüllt in den Mantel, der einst von den Schultern dir sank auf der Treppe, zur
Nachtzeit,
einst, als in Flammen das Schloß stand, als du sprachst wie die Menschen:
Geliebte ...

Er kennt nicht die Mantel und rief nicht den Stern an und folgt jenem Blatt,
das vorausschwebt.

"O Halm", vermeint er zu hören, "o Blume der Zeit".

*wiersz z tomu "Mohn und Gedächtnis" ("Mak i pamięć"), Deutsche Verlags-Anstalt
GmbH, Stuttgart, 1952*

*

*O tłumaczeniu: W języku niemieckim jest - jak wiadomo - inna zasada pisania rzeczowników, zawsze
dużymi literami. Więc nie musi się wybijać żadnych słów, po polsku niektóre zostawiłam dużymi literami
na własną odpowiedzialność...*

*Słowo "Schwermut", przez innych tłumaczy przetłumaczone jako "smutek" lub "melancholia", jest
mocniejsze, młody mężczyzna idzie na wojnę zabijać, lub zostać zabitym... "Melancholia" ma wiele innych
znaczeń, np. ponurość, posępność... Jak widzimy teraz na przykładzie Ukrainy, powołanie do wojska to nic,
co mogłoby wywołać uczucie melancholii, to straszna sprawa. I to dla obu stron wojny.*

*Na razie tyle, mogłabym oczywiście napisać: "malujesz serca w oknie", jak w oryginale, ale po polsku
raczej się maluje na szybie okiennej... czyli na szybie...*

Uważam też, że słowo "unten", "tam w dole", opuszczone przez innych tłumaczy, jest ważne.